

СПРАВКА

ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА ПОСТЪПИЛите ПРЕДЛОЖЕНИЯ ОТ ОБЩЕСТВЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ НА ПРОЕКТ НА ЗАКОН ЗА НАЦИОНАЛНИЯ ИНСТИТУТ ПО МЕТЕОРОЛОГИЯ И ХИДРОЛОГИЯ

№	Организация/потребител <small>/вкл. начина на получаване на предложението/</small>	Бележки и предложения	Приети/ неприети	Мотиви
1.	Александър Василев (предложение публикувано на Портала за обществени консултации)	<p>Бих искал да предложа промени/допълнения в проектозакона засягащи чл.7. (2)</p> <p>Според мен НИМХ трябва да предоставя безвъзмездно всички текущи, прогнозни и исторически метеорологични и хидрологични измервания от мониторинговата си мрежа с отворен достъп за граждани на република България. Тази мрежа е изградена с финансиране от държавния бюджет, т.е. от данъците на гражданите, следователно ние (като граждани на република България) вече сме платили веднъж за тези данни (и продължаваме да плащаме). Не виждам причина да ни бъдат налагани повторни такси от страна на НИМХ за достъп до тях. Характерът на тези данни не е по-различен от този на данните предоставени от НСИ и ИНФОСТАТ, в този смисъл би било чудесно ако статистическите данни от НИМХ бъдат предоставяни по същия начин.</p>	Принципно се приема	Чл. 6 и чл. 7 са редактирани. От друга страна с разпоредбата на чл. 7, ал. 3 от законопроекта се гарантира, че информацията ще е общодостъпна за всички лица, чрез установеното за НИМХ задължение за ежедневно публикуване на интернет страницата си на прогнози, текуща информация от метеорологични и хидрологични измервания от мониторинговата мрежа, както и други данни от специализирани измервания. Следва да се прави разлика между данни и услуги, научни продукти и извършване на експертизи.
2.	Ростислав Кандиларов, гл. асистент, метеоролог, Русенски Университет "Ангел Кънчев" (предложение публикувано на Портала	В представения законопроект в чл. 6 са вменени задължения към всички други бюджетни институции, без в чл. 7 да има аналогична клауза, която да позволява на тези институции да имат достъп до събираните от НИМХ данни. Така, данни получени или събираните финансираны изцяло с публични средства въобще се оказват платени за всички непървични разпоредители на държавния бюджет - например университети, природни и национални паркове и др.	Принципно се приема	Съгласно мотивите към предложение № 1.

	за обществени консултации)	<p>В съвременната епоха на електронни комуникации и знание, ограничаване на достъпа до архивни данни и данни в реално време ограничава изключително много развойната и научноизследователска дейност. Абсурдна е ситуацията, в която например достъп до данни за територията на България за анализи и численни симулации на морето и климата да се получава от научните екипи през чужди партньорски организации вместо от националния им разпоредител.</p> <p>Предлагам в чл. 7. да бъде вменено задължението на НИМХ да предоставя безвъзмездно исторически сирови/необработени данни за параметрите на околната среда, които института събира.</p>		
3.	Българска академия на науките (становище постъпило чрез деловодната система, вх. № 0901-204/25.11.2019 г. и публикувано на Портала за обществени консултации)	<p>Считаме, че в така предложения законопроект за допуснати редица неизяснени и нерешени въпроси, а в изготвената предварителна оценка на въздействието не са взети предвид засягането на права и законни интереси на Българската академия на науките, част от която бе отделилият се НИМХ, както и други институти от системата на БАН, с които НИМХ осъществява съвместни научни и изследователски дейности. Редица текстове от проекта са в противоречие с други нормативни актове и не се държи сметка на съотношението и юридическото засягане на различни по вид и степен нормативни актове.</p> <p>Декларативното законово постулиране в чл. 2, ал. 1 и 2, според което „НИМХ е национална автономна научна организация в областите метеорология, хидрология и агрометеорология“ която организация е структурно определена като орган на изпълнителната власт е прецедент. Видно от разпоредбата на чл. 5 НИМХ не осъществява функции по управление на държавна политика в областта на образованието и науката и затова не може да бъде причислена като министъра на образованието и науката като орган на изпълнителната власт, осъществяващ държавната политика в тази област. Същевременно от справка в Регистъра за академични длъжности и научни степени на НАЦИД е видно, че в момента само двама учени от НИМХ при МОН покриват минималните изисквания по действащия Закон за развитие на академичния състав в Република България, а запазването на академичните длъжности на останалите служители в НИМХ при МОН, влиза в сериозно противоречие и по същество компрометира Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ). Това води до фактическата констатация, че НИМХ не е научна организация и не би могла да изпълнява голяма част от дейностите, описани в чл. 5 в предлагания законопроект за НИМХ. Проблематични са още акредитацията за обучение по докторски програми, достъпът до участие в международни научни програми и кандидатстването по специфични научни проекти, финансиирани от национални, европейски и международни източници.</p>	Не се приема	<p>С проекта на Закон за НИМХ се предвижда създаването на НИМХ като национална автономна научна организация осъществяваща оперативни дейностите в областта на метеорология, хидрология и агрометеорология, със статут на второстепенен разпоредител с бюджет като министъра на образованието и науката, който съставя, изпълнява и отчита делегиран бюджет. Създаването на организация с подобен статут не е прецедент и могат да се посочат редица други такива, като основен пример е Селскостопанската академия. Същата е създадена със Закона за Селскостопанската академия като</p>

Чл. 6 и чл. 7 от предлагания закон превръщат НИМХ при МОН в монополист на достъпа до метеорологични и хидрометеорологични данни. Натрупаните данни и архива на НИМХ-БАН са резултат от дългогодишна дейност не само на този институт, но и на други звена от БАН и по същество, актът на монополизиране на достъпа до тях представлява присвояване на интелектуален продукт. Според Закона за авторското право и сродните му права (чл. 14), „Ако не е уговорено друго, авторското право върху компютърни програми и бази данни, създадени в рамките на трудово правоотношение, принадлежи на работодателя.“ Работодателят на всички лица, свързани с базите от метеорологични, хидрологични и агрометеорологични данни от 1962 до 2018 г. включително, е БАН. А според чл. 28а, „Авторското право върху компютърна програма или база данни, възникнало за работодателя съгласно чл. 14, продължава 70 години след разгласяването.“

Закона следва да направи ясно разграничение между предоставянето на достъп до данните, чието събиране се финансира с **публични средства**, или които (на основание на чл. 6) се „*предоставят безвъзмездно и в пълен обем*“ на НИМХ при МОН от „*всички държавни органи, публични организации и търговски дружества с държавно участие в капитала*“, от една страна, и, от друга — **възмездното предоставяне от НИМХ** на услуги, научни продукти, експертизи и обучения, визирани в чл. 7. Монополът върху достъпа до метеорологични и хидрометеорологични данни би създал пречки за провеждане на научни изследвания и други дейности, базирани на тези данни, от други институции, стопански и неправителствени организации. Това би имало негативни икономически последици и би затруднило редица дейности, пряко или косвено свързани с националната сигурност.

Във връзка с горното предлагаме в чл. 7 от Глава втора „Основни функции и дейности на НИМХ“ да се добави следната алинея:

(5) НИМХ е длъжен безвъзмездно да предоставя на други научни организации по чл. 47, ал. 1 на ЗВО и акредитирани висши училища по чл. 85, ал. 1, т. 7 на ЗВО метеорологични, хидрологични и агрометеорологични данни от своя архив за нуждите на национални научни програми, проекти на Фонд „Научни изследвания“, проекти на ЕС и НАТО.

Допълнително, България е член на Международната метеорологична организация (WMO — World Meteorological Organization). Съгласно Резолюция № 40 на WMO, членовете на организацията са длъжни да предоставят за научни и образователни цели свободен и неограничен достъп до всички данни и продукти, обменяни в рамките на WMO, които според същата Резолюция включват 6-часовите данни от регионалните базови синоптични мрежи, всички налични наблюдения от морски наблюдателни станции, от самолети, от

национална автономна бюджетна организация към министъра на земеделието, храните и горите за научни изследвания, за научно-приложна, иновативна и образователна дейност в областта на земеделието и храните.

От друга страна според § 1, т. 1 от Допълнителните разпоредби на Закона за насърчаване на научните изследвания „Научна организация“ е юридическо лице, което извършва научни изследвания в съответствие с действащото законодателство. Видно от Регистъра за научната дейност в Република България НИМХ е регистриран под номер 134 като научна организация с академичен състав от 76 души. Поради изложеното по-горе и предвид необходимостта от трайно уреждане на обществените отношения, свързани с научноизследователската дейност на НИМХ, както и дейността му

сондиране на високата атмосфера, от всички станции, определени като представителни за климата и т.н.

България е член на Международната метеорологична организация и е длъжна да изпълнява Резолюция 40, както и другите резолюции на WMO. В продължение на години НИМХ-БАН, в нарушение на поетите от страната ангажименти за свободно предоставяне на данни за научни и образователни цели, предоставя въпросните данни срещу заплащане, при това в модифициран (манипулиран) вид, който не дава възможност за научни изследвания с използването на тези данни. С предложения Закон за НИМХ (чл.7 ал.2) се узаконява факта, че страната ни не изпълнява решения на международна организация, по която е страна.

Без решение са останали въпросите, които касаят разделянето на имуществото и обособяването на **частта от него**, която ще премине в собственост на НИМХ към МОН, както и въпросите за всички други права и задължения, породени от участия на НИМХ с институти на Академията по съвместни проекти и изследователски програми.

Видно от предвиденото в § 1, т. 2 от ПЗР на ПЗНИМХ „*имуществото, архивът, както и всички права и задължения, включително членствените правоотношения в национални, европейски и международни организации по метеорология и хидрология, и правото да обучава докторанти по акредитирани докторски програми на Националния институт по метеорология и хидрология по § 1 от Преходните и заключителни разпоредби на ЗДБ на РБ за 2019 г. преминават към НИМХ по чл. 1 от закона.*“. Текстът буквально възпроизвежда § 3 (1) от ПЗР на Закона за държавния бюджет на Република България за 2019 г. (ЗДБ). В § 5 от ПЗР на ЗДБ за 2019 г. бе предвидено в срок до 1 месец от влизането в сила на закона МС по предложение на министъра на образованието и науката да приеме правилник за устройството и дейността на Националния институт по метеорология и хидрология. Видно от Правилника за устройството и дейността на Националния институт по метеорология и хидрология, приет с Постановление на МС № 7 от 14.01.2019 г. (обн. ДВ. бр. 6/18.01.2019 г.) липсва уредба на правоприемството между прекратения НИМХ при БАН и нововъзникналия НИМХ при МОН (в това число и в раздел V „Финансиране и имущество“) Липсата на уредено правоприемство прави безпредметно и лишено от юридическо основание и издържаност предвиденото преминаване на имущества, права, задължения и членствени правоотношения от НИМХ по § 1 от Преходните и заключителни разпоредби на ЗДБ на РБ за 2019 г. към НИМХ по чл. 1 от проекта на Закона за НИМХ. Уреждането на въпроса с правоприемството цели да се уточни и регламентира каква **част** от активите, пасивите, имуществото, ползването и достъпа до информационната база данни

като националната хидрометеорологична служба на Република България предопределя регламентирането му със специален закон.

Твърди се, че с разпоредбите на чл. 6 и 7 от законопроекта НИМХ се превръща в монополист на достъпа до метеорологични и хидрометеорологични данни, което е неприемливо. С разпоредбата на чл. 6 от законопроекта се установява задължение за безвъзмездно предоставяне на метеорологична наземна и радиолокационна информация, с която разполагат държавните органи, публичните организации и търговските дружества с държавно участие в капитала. Целта на тази норма е единствено да осигури безвъзмездното предоставяне на наличната информация от горепосочените органи и юридически лица, която ще обезпечи изпълнението на обществено значимите функции, възложени на НИМХ. В закона не е

и архива, членствените правоотношения и съвместно участие в научни и изследователски програми на бившия НИМХ при БАН преминават към новата административна структура по чл. 60 от Закона за администрацията (ЗА), а именно НИМХ при МОН. Поради гореизложеното НИМХ при МОН не е **универсален правоприемник** на всички права и задължения на НИМХ. Предвиждането в § 1, т. 2 от ПЗР на проектозакона създава опасност в бъдеще да се породят отново споровете за наличие или липса на правоприемство и обема в който то е настъпило, което би било неблагоприятно за правната сфера на БАН. Разпоредбата създава предпоставки за противоправно засягане на интелектуална и материална собственост и на практика се постига недопустим и противоправен резултат.

Тезата в проектозакона, че НИМХ при МОН е единственият правоприемник на закрития Национален институт по метеорология и хидрология към БАН не отговаря на истината. НИМХ при МОН беше създаден, с едно *ad hoc* и палиативно решение на МОН, чрез включването му в § 1 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 2019 г. На 03.12.2018 г. ОС на БАН със свое решение, възложено съответствие с възложените му функции от Закона за БАН и Устава на БАН, създаде Институт за изследване на климата, атмосферата и водите (ИИКАВ—БАН) като правоприемник на НИМХ-БАН. Би следвало всички права и задължения — имуществени, права по интелектуална собственост, членство в различни организации на двете институции, да бъдат уредени чрез споразумение.

Освен това видно от разпоредбата на чл. 2, ал. 3 статутът на НИМХ е уреден като юридическо лице, второстепенен разпоредител с бюджет към министъра на образованието и науката, т.е. новосформираната административна структура преминава на пряко подчинение на орган на изпълнителната власт. Извън въпроса за това доколко е удачно и допустимо научна организация със специфични цели и задачи (чл. 4 и следв. от проектозакона) да преминава към държавен орган, без да има функции по осъществяване на изпълнителната власт, остава по-проблематичния въпрос за това как имущество, права, задължения и членствени правоотношения, принадлежащи на една независима и автономна организация извън държавния апарат, каквато е Българска академия на науките (чл. 1, ал. 1, във връзка с чл. 10, ал. 1 от Закона за БАН) преминават в патrimonium на изпълнителната власт.

Същевременно в чл. 21, ал. 2 е записано, че „*имуществото на НИМХ е държавна собственост*”, като в § 6 от ПЗР на ПЗНИМХ е предвидено в срок от 6 месеца от влизането на закона в сила имотите по чл. 21, ал. 2 да се актуват като публична държавна собственост. В тази връзка предвиденият текст на чл. 12, т. 9 от проектозакона относно възможността на Научния съвет да взема

предвидена забрана всеки друг правен субект да има достъп до същата информация, която да получава по възмезден или безвъзмезден начин. От друга страна с разпоредбата на чл. 7, ал. 3 от законопроекта се гарантира, че тази информация ще е общодостъпна за всички лица, чрез установеното за НИМХ задължение за ежедневно публикуване на интернет страницата си на прогнози, текуща информация от метеорологични и хидрологични измервания от мониторинговата мрежа, както и други данни от специализирани измервания. В този смисъл е некоректно да се твърди, че НИМХ е монополист на тези данни. Напротив, законът гарантира безвъзмездния достъп на останалите правни субекти до всякакви данни, с които разполага НИМХ за изпълнение на своята обществена функция.

Що се отнася до разпоредбата на чл. 7, ал. 2 от законопроекта е

решения за разпореждане с имущество е в пряко противоречие със Закона за държавната собственост, според който имотите и вещите - публична държавна собственост, не могат да бъдат обект на разпореждане и да се придобиват по давност, а на сделки за разпореждане подлежат само имотите и вещите частна държавна собственост и то по строго определен законов ред (чл. 7, ал. 1 и 2 във връзка с чл. 43 и следв. от ЗДС).

В проектозакона липсва определение кое имущество на НИМХ при БАН следва да премине към НИМХ при МОН и не е направено разграничение на имуществото придобито на собствено правно основание от НИМХ (негова собственост, която преминава към НИМХ-МОН след отделянето му от БАН) и на имуществото, което е собственост на БАН, било е предоставено за ползване на структурното звено НИМХ при БАН и което остава към БАН след отделянето на НИМХ. Това е така, поради следното:

С влизане в сила на Закона за БАН (Обн. ДВ, бр. 85 от 15.10.1991 г.) по силата на чл. 10, ал. 2 Българска академия на науките е придобила в собственост стопанисваните от нея държавни терени, сгради, машини, съоръжения, апаратура, книжен фонд, парични средства и други движими вещи. За отчуждаването на недвижимите имоти на академията е предвиден специален ред, а именно: само с решение на Народното събрание (чл. 10, ал 3 от ЗБАН). Недвижимите имоти на Академията придобиват особен статут: те са собственост на БАН, но разпореждането с тях се извършва по изрично решение на Народното събрание.

До отделянето на НИМХ от БАН считано от 01.01.2019 г., той съществува в структурата на Академията като самостоятелно структурно звено. Съгласно разпоредбата на чл. 69, ал. 2 от Устава на БАН самостоятелните академични звена имат право на собственост и други вещни права, изброени в ал. 1, които са придобили със собствени средства, чрез дарение, завещание или по друг възмезден или безвъзмезден начин. Същевременно разпоредбата на чл. 69, ал. 3 от Устава позволява на самостоятелното структурно звено на бъде предоставено чрез договор правото на ползване на имущество на БАН по съответни вътрешни правила, каквито са предвидени в чл. 78 от Устава. Недвижими имоти, собственост на БАН са били предоставени на НИМХ при БАН безвъзмездно за ползване, съобразно нуждите му в съответствие с чл. 3, ал. 3 от „Правила за ползване на недвижими имоти, собственост на Българска академия на науките от самостоятелните и звена“. Докато НИМХ е бил част от структурата на БАН, той по силата на чл. 6, ал. 2, т. 3 от горепосочените Правила е стопанисвал и управлявал предоставените му за ползване недвижими имоти. Предоставянето за ползване на недвижими имоти, каквото е било и предоставянето от страна на БАН на самостоятелното структурно

необходимо същата да се разясни, тъй като видно от становището не се прави разлика между данни и услуги, научни продукти и извършване на експертизи. Разпоредбата допуска НИМХ възмездно да предоставя услуги, научни продукти и извършване на експертизи, с цел задоволяване на нуждите на частно-правния сектор, като няма законова пречка тези услуги да се възлагат и на други научни организации.

Следващото твърдение в становището е за нарушение на Закона за авторското право и сродните му права (ЗАПСП), като базирайки се на разпоредбите на чл. 14 и чл. 28а от същия се претендира, че БАН е носител на авторското право върху базите от метеорологични, хидрологични и агрометеорологични данни от 1962 до 2018 г., в качеството му на работодател на създателите им – научните работници и

звено, не са действия на разпореждане и прехвърляне на собственост, като с това не се променя и титулят на собствеността.

От гореизложеното е видно, че самостоятелно академично звено на БАН може да притежава право на собственост и други вещни права върху имоти, които е придобило със собствени средства и на собствено правно основание. Такова звено може да **ползва** недвижими имоти, собственост на БАН съгласно предоставяне въз основа на горните правила. След изваждането на НИМХ от структурата на БАН, имуществото което преминава с него към МОН **следва да бъде само това**, което институтът е придобил на **собствено правно основание**. При отделянето на НИМХ в самостоятелно юридическо лице извън структурата на БАН, то не може автоматично да придобие имоти, собственост на Академията, които са му били предоставени за ползване и стопанисване съгласно възможността дадена в чл. 69, ал. 3 от Устава на БАН. Противното би означавало недопустимо накърняване правото на собственост и приемането на разпоредби в пряко противоречие не само на нормативни актове от един и същи ранг, но и такива, които са в противоречие с Конституцията на Република България и с правото на ЕС.

Правото на собственост е признато и гарантирано както от Конституцията, така и от редица международни и европейски актове. Съгласно чл. 17 от Конституцията собствеността в Република България е публична и частна. Частната собственост е неприкосновена. Нейното отчуждаване за държавни и общински нужди може да става само въз основа на закон при условие, че тези нужди не могат да бъдат задоволени по друг начин и след предварително и равностойно обезщетение. В предложения проект на закон не е предвидена и обоснована нуждата от каквото и да е било отчуждаване на недвижими имоти собственост на БАН за нуждите на преминалия към МОН Национален институт за метеорология и хидрология. С разписването на чл. 21, ал. 1 и ал. 2 от проектозакона и с предвиждането на процедура за актуване на имотите съгласно § 6 от ПЗР, не само се дерогира волята на висшия законодателен орган - Народното събрание, в процедурата предвидена за отчуждаване на недвижими имоти собственост на Академията (чл. 10, ал. 3 от ЗБАН), но на практика се постига незаконосъобразно и безprecedентно отнемане на имущество, без да се предвиди дори равностойно обезщетение. В случай, че се стигне до приемане на закона, то визирите по-горе разпоредби ще подлежат на контрол за законосъобразност като противоречащи на Конституцията.

Не на последно място следва да се вземе предвид, че и видно от публикуваните Мотиви към проекта на Закон за НИМХ липсва анализ за съответствие с правото на Европейския съюз, с аргументи, че приложения проект не бил свързан с прилагането на европейското законодателство. Предвид гореизложеното и възможността да бъде засегнато в значителна

служители в НИМХ. Съгласно чл. 1, 4 и 6 от Закона за БАН НИМХ при БАН е било самостоятелно звено – юридическо лице, отговарящо на понятието „Работодател“ по смисъла на § 1, т. 1 от Допълнителните разпоредби на Кодекса на труда, поради което той е бил в трудови правоотношения със създателите на базите данни и по силата на същите разпоредби от ЗАПСП би следвало да притежава авторското право върху тях. Независимо от горните съждения следва да се отбележи, че съгласно императивната разпоредба на чл. 4, т. 4 от ЗАПСП не са обект на авторско право новините, фактите, сведенията и данните, каквито представляват метеорологичните, хидрологичните и агрометеорологичните данни.

Неоснователно е и опасението, че НИМХ ще продължи да не изпълнява международноправните си задължения и, в

степен и по един явно незаконообразен начин правото на собственост на пълноправен субект в условията на демократична България, считаме че предложението проект на нормативен акт следва да бъде съобразен с правото на Европейския съюз досежно реда, начина и възможностите за отчуждаване на собственост. Така например аналогично на чл. 17 от Конституцията на РБ е и правилото на чл. 17 от Хартата на основните права на ЕС, според което „Всеки има право да се ползва от собствеността на имуществото, което е придобил законно, да го ползва, да се разпорежда с него и да го завещава. Никой не може да бъде лишен от своята собственост, освен в обществена полза, в предвидените със закон случаи и условия и срещу справедливо и своевременно обезщетение за понесената загуба“.

Тезата в проектозакона, че имуществото на Националния институт по метеорология и хидрология по § 1 от Преходни и заключителни разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 2019 г. преминават към НИМХ-МОН противоречи на Закона за БАН, приет през 1991 г. Съгласно чл. 10, ал. 2 от ЗБАН, държавата предоставя правото на собственост на БАН върху стопанистваните към датата на влизане в сила на закона — 15.10.1991 год. „държавни терени, сгради, машини, съоръжения, апаратура, книжен фонд, парични средства и други движими вещи“. Това имущество след влизане в сила на ЗБАН не е държавна собственост, а е собственост на юридическото лице БАН. Поради това държавата не може да се разпорежда с имуществото на БАН. Недвижимите имоти на БАН, предоставени от държавата, могат да се отчуждават само с Решение на Народното събрание. Това означава, че при разпореждане с недвижими имоти, съгласно ЗБАН, с оглед гарантиране интересите на БАН, се изисква Народното събрание да даде съгласието си с нарочно взето Решение от Парламента. Това изключва възможността, дори със Закон, Народното събрание да се разпорежда с недвижимо имущество на БАН, както е направено с чл. 21 от Проектозакона за НИМХ-МОН.

От всичко гореизложено е видно, че неуредените въпроси относно имуществените права и статута на собствеността не само не са решени, но с предвидения законопроект се достига до непозволен правен резултат. Обръщаме внимание и на обстоятелството, че с приемането на § 3 (1) от ПЗР на Закона за държавния бюджет на Република България за 2019 г., който изцяло се възпроизвежда от предвидения § 1, т. 2 от ПЗР на ПЗНИМХ, след отделянето на НИМХ от БАН се създадоха предпоставки за множество неуредици между Академията, институти на Академията, НИМХ и трети лица - наематели на недвижими имоти. Тези неуредици и проблеми са висящи и към настоящия момент, не са отчетени при предварителната оценка за въздействие на законопроекта и са предпоставка за множество съдебни спорове.

частност, Резолюция 40 на Световната метеорологична организация. Съгласно цитираната резолюция и по настоящем не се изисква „свободен и неограничен достъп до всички данни и продукти“, а само на съществени такива, които са посочени в приложение I към същата.

Неправилно в становището се интерпретира, че липсва анализ на съответствие с правото на Европейския съюз с аргументи, че приложението проект не е бил свързан с прилагането на европейското законодателство.

Цитираното изречение от доклада на вносителя, че проектът на нормативен акт не е свързан с прилагането на правото на Европейския съюз, е свързано с чл. 35, ал. 1, т. 3 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, който изисква при внасянето на проект на закон към доклада към

С настоящото становище изразяваме за пореден път добросъвестността си и готовността си да уредим нерешените въпроси, които възникнаха при отделянето на НИМХ от БАН и които са останали нерешени и в предвидения законопроект.

Следва да се има предвид, че приемането на законопроекта в този вид създава прецедент по отношение на намесата на държавата в автономността на БАН както по отношението на собствеността, така и по отношение на академичната автономия да създава, преустрои и закрива своите структурни звена. Считаме, че следва да се направи задълбочен анализ на всички възможни последици от приемането на закона, в това число как и доколко се засягат правата и интересите на БАН, както и на отделните институти на БАН по отношение правото на собственост, правото на участие и членство в международни организации и проекти; правата на интелектуална собственост, правото на обучение на докторанти по различни специалности, достъпът до архиви и бази данни и т.н.

Като обръщаме внимание на всички тези въпроси, бихме искали да заявим своята готовност да съдействаме за решаване на всички възникнали въпроси в съответствие с Конституцията и законите на Република България.

него да се добави справка за съответствие с европейското право. Тази справка намира своето конкретизиране в разпоредбите на Постановление № 85 на Министерския съвет от 2007 г. за координация по въпросите на Европейския съюз. Съгласно § 1, т. 5 от Допълнителната разпоредба на ПМС 85/2007 г., "Таблица на съответствието" е сравнителен работен документ за отразяване степента на съответствие на проект на български акт с директива на Европейския съюз, който се изготвя при приемането на мерки на национално ниво. Предвид посоченото по-горе, написаното в доклада на вносителя изречение, че предложеният проект на Закон за НИМХ не е свързан с прилагането на европейското законодателство, означава, че Законът не се изготвя в изпълнение на транспорнирането на директива на Европейския съюз, но категорично не означава,

че със законопроекта се предвижда дерогиране на основните права на гражданите на ЕС.

Относно разсъждения и твърденията, че в законопроекта не са уредени въпросите относно имуществото, което преминава в собственост на НИМХ към МОН, е необходимо да се посочи, че тези въпроси нямат отношение към този законопроект. Същите са вече уредени в § 1 и 3 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 2019 г., които към настоящия момент вече са произвели своето действие и правоприемството между НИМХ към БАН и НИМХ към МОН вече е осъществено.

Посочените разпоредби не са „ad hoc и палиативно решение на МОН“, а са част от закон, приет от Народното събрание.

С § 1 от Преходните и заключителни разпоредби на законопроекта се

				извършва правоприемство на преобразувания вече Националният институт по метеорология и хидрология по § 1 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 2019 г. като преминават същия обем права, задължения и фактически отношения, които са преминали по силата на § 3 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 2019 г.
4.	Институт за изследвания на климата атмосферата и водите (становище постъпило чрез деловодната система с вх. № 09-267/26.11.2019 г.)	С представения законопроект е предвидено създаване на НИМХ като национална автономна научна организация в областите метеорология, хидрология и агрометеорология, като същия е правоприемник на преобразувания Национален институт по метеорология и хидрология по § 1 от Преходните и заключителни (ПЗР) на Закона за държавния бюджет на Република България за 20019 г. (ЗДБ). Параграф 1 от ПЗР на ЗДБ предвиди, че считано от 1 януари 2019 г. Националният институт по метеорология и хидрология от основно звено при Българската академия на науките се преобразува в Национален институт по метеорология и хидрология като юридическо лице, чийто ръководител е разпоредител с бюджет по бюджета на Министерството на образованието и науката. Същевременно § 3 от ПЗР на ЗДБ разпореди че „ <i>считано от 01.01.2019 г. имуществото, архивът, както и всички права и задължения, включително членствените правоотношения в национални, европейски и международни организации по метеорология и хидрология, и правото да обучава докторанти по акредитирани докторски програми на Националния институт по метеорология и хидрология при</i>	Не се приема	Становището не съдържа конкретни предложения! На поставените въпроси е отговорено по-горе.

Българска академия на науките преминават към Националния институт по метеорология и хидрология към Министъра за образованието и науката". Този текст от ПЗР на ЗДБ създаде неясноти и стана повод за множество спорове, като видно от § 1, т. 2 на Проектозакона за НИМХ, е възпроизведен изцяло. В тази връзка в законопроекта липсва детайлна и подробна регламентация по въпроса кое точно имуществото и коя част от научния архив преминава към НИМХ при МОН, с конкретно какви права и задължения, както и в какви членствени правоотношения в национални, европейски и международни организации продължава участието си НИМХ. При липсата на конкретна законова уредба проблемите, които се разкриха остават неразрешени.

В § 3 от ПЗР на ЗДБ, както и в повторения § 1, т. 2 не е направено разграничение на имуществото собственост на НИМХ, която да може да премине с него към МОН след отделянето му от БАН и на имуществото, което е собственост на БАН, било е предоставено за ползване на НИМХ като негово структурно звено и след отделянето се връща в патrimonium на принципала БАН. Поради тези неясноти, сградата, която е определена за седалище на Института за изследване на атмосферата, климата и водите (ИИКАВ-БАН), а именно сграда с идентификатор № 68134.4083.6079.5, находяща се в гр. София, район Младост, бул. „Цариградско шосе” № 66 не бе освободена и предоставена изцяло на института от НИМХ. Вместо това НИМХ при МОН самоволно и в противоречие с редица нормативни изисквания прегради с метални решетки двета етажа на сградата и сега тя се ползва от двета института с различни входове. Открития въпрос със собствеността постави като проблем и уреждането на редица въпроси с наемните договори с трети лица- наематели на сгради и помещения, които са били предоставени за ползване на отделилият се от БАН НИМХ.

Научният архив, който ползва НИМХ е част от собствеността на Българска академия на науките и нейните структурни звена- институти. След отделянето на НИМХ от БАН, по решение на Общото събрание на БАН, той трябваше да се върне в съответствие с Закона за националния архивен фонд (ЗНАФ). Предаването на научния архив от страна на НИМХ към БАН не бе осъществено, нито се уреди съвместното му ползване с ИИКАВ-БАН, като на практика се ползва и владее единствено от НИМХ. Същевременно Научния архив на Българската академия на науките, на институтите и сътрудниците на Българската академия на науките са част от Националния архивен фонд (аргумент от чл. 33, ал. 1, т. 2, във ВР. с чл. 6 от ЗНАФ), подлежи на съхранение по определен ред и се ползват само за научни цели. Видно от проектозакона липсва уредба по въпроса, статута и начина на ползване на научния архив и база данни, които преминават към НИМХ. Същевременно видно от

разпоредбата на чл. 7, ал. 2 от проектозакона предвидено е НИМХ да предоставя и възмездно услуги и научни проекти да извърши експертизи по заявка на различни физически и юридически лица по ред и цени определени и приети еднолично и без възможност за контрол и ревизия от Научния съвет на НИМХ. Поставя се под съмнение доколко защитени от неправомерен достъп са научния архив и базата данни преминаващи към НИМХ и създадени ли са достатъчно гаранции за тяхното опазване и използването им само за научни цели.

Проектозакона е в противоречие и с § 1, т. 3 от ПЗР на Закона за държавния бюджет съгласно който *"Националният институт по метеорология и хидрология е националната хидрометеорологична служба на Република България и не изпълнява функции във връзка с осъществяването на изпълнителната власт"*. Противно на това разпоредбата на чл. 2, ал. 3 от проекта определя статута на НИМХ като юридическо лице, второстепенен разпоредител с бюджет към министъра на образованието и науката. Съгласно чл. 10, ал. 1 от Закона за висшето образование (ЗВО) министърът на образованието и науката е държавен орган за осъществяване на националната политика в областта на висшето образование. Преминавайки към министъра на образованието и науката, новосформираната административна структура НИМХ преминава на пряко подчинение на орган на изпълнителната власт. Съгласно Закона за администрацията (ЗА) към Министерския съвет и министрите могат да се създават структури, които имат функции във връзка с осъществяването на изпълнителната власт. Функциите на министъра на образованието и науката са осъществяване на държавната политика в областта на образованието и науката и са подробно регламентирани в чл. 10 и следв. от ЗВО. Видно от предвидените разпоредби на чл. 4 и 5 от проектозакона НИМХ осъществява дейности, свързани с фундаментални и приложни научни изследвания, иновативна и образователна дейност в областите метеорология, хидрология и агрометеорология, научно приложна, научноизследователска и експертна дейност, подготовка на докторанти и на висококвалифицирани специалисти самостоятелно или съвместно с други висши училища и т. н. Очевидно е, че разписаните функции и задачи нямат нищо общо с функциите на държавата по управлението на висшето образование, както и с националната политика и стратегия за управление в областта. Следователно НИМХ не осъществява държавно-властнически функции или дейности свързани с държавното управление, поради което неговото място не е към органите на изпълнителната власт. От друга страна и видно от предвиденото в чл. 5 на проектозакона НИМХ осъществява специфични задачи в областта на метеорологията и хидрологията и няма никакво отношение към функциите по управление на образованието и науката, за да може да се причисли като

помощна административна структура към Министерство на образованието и науката. Второстепенните звена в системата на Министерство на образованието и науката са създадени по силата на различни закони с цел уреждане на съответните обществени отношения в сферата на образованието, с основни задачи да подпомагат МОН при осъществяването на държавните функции в областта на образованието и науката. Видно от проектозакона такива задачи НИМХ няма и затова не може да се причисли към никоя от административните структури на МОН. Проектозакона не само противоречи на § 1, т. 3 от ПЗР на ЗДБ, но съдържа в себе си вътрешно противоречие: НИМХ при МОН е административна структура към орган на изпълнителната власт — министъра на образованието и науката, но в същото време съгласно чл. 2, ал. 1 от проектозакона е предвиден като „автономна научна организация“

На следващо място в Глава трета „УПРАВЛЕНИЕ И УСТРОЙСТВО“ на проектозакона за органи на управление на НИМХ са предвидени органи извън структурата на системата на висшето образование в Република България. Правилника за устройството и дейността на НИМХ, както и неговото изменение и допълнение е извадена от компетентността на МОН и министъра на образованието и науката и е предоставена на основния състав на Общото събрание (чл. 10, ал. 2, т. 1 от проектозакона). В публикуваните Мотиви към проекта на Закон за НИМХ е направено изложение, че липсата на „*регламенти относно органите на управление, структурата и работното време на работниците и служителите*“ е едно от основанията за създаване на закона. Липсва юридическа логика и целесъобразност тези въпроси веднъж регламентирани в закон, да бъдат отново уредени в Правилник за устройството и дейността на НИМХ, още повече че това устройство е предоставено на самата новосформирана структура към изпълнителната власт. Налице е юридически прецедент: устройството и дейността на една административна структура към орган на държавна власт да бъдат създадени първо чрез законовата регламентация, предложена от министъра на образованието и науката като орган на изпълнителната власт и втори път от подзаконов нормативен акт — Правилник, чиято уредба е предоставена на орган на управление на самата административна структура - Общото събрание на НИМХ. Нещо повече: видно от разпоредбата на чл. 10, ал. 2, т. 1 измененията и допълненията на този устройствен правилник са прерогатив единствено на Разширения състав на Общото събрание на НИМХ.

Анализът на разпоредбата на чл. 8 и следващите от законопроекта водят до изводът, че на органите на управление на НИМХ е предоставена абсолютна оперативна самостоятелност, като за министъра на образованието и науката няма предвидени правила за контрол и възможности за влияние. Единствено в

чл. 13, ал. 3 от проекта за него е предвидено да сключва с вече избрания директор споразумение по чл. 107 от Кодекса на труда.

Буди недоумение и Раздел 2 „Структура и работно време”, който третира въпроси за работното време и почивките, материя, която по правилата на юридическата техника, би следвало да е предмет на разглеждане в подзаконов нормативен акт, какъвто е Правилника за вътрешния трудов ред на всяка организация, а не на един устройствен закон, какъвто е предложеният.

В чл. 21 от проектозакона е предвидено, че „имуществото на НИМХ е държавна собственост”, а имотите които управлява НИМХ са публична държавна собственост. Същевременно в разпоредбата на чл. 12, т. 9 от проектозакона е посочено, че Научния съвет взема решения за разпореждане с имущество на НИМХ, включително научна апаратура и научни съоръжения по предложение единствено на генералния директор. Тази разпоредба противоречи на Конституцията на Република България, според която публичната държавна собственост не подлежи на отчуждаване и на Закона за държавната собственост (ЗДС), според който имотите и вещите - публична държавна собственост, не могат да бъдат обект на разпореждане и да се придобиват по давност. На сделки за разпореждане подлежат само имотите и вещите частна държавна собственост и то по строго определен законов ред (чл. 7, ал. 1 и 2 във връзка с чл. 43 и следв. от ЗДС).

Изводът, който следва от разпоредбите на предложения проектозакон е, че автономията която се дава на НИМХ надхвърля далеч академичната автономия на една научна организация. Статутът, който е предвиден за НИМХ като част от МОН противоречи на принципите за създаване и функциониране на структура към изпълнителната власт и очевидно мястото му не е там. Предоставените широки права за разпореждането с имоти и активи при липсата на установен контрол, създават сериозни предпоставки за злоупотреби. По настоящем, Народното събрание е единствено компетентно да взима решения за разпореждане с имотите на автономната научна организация БАН (чл. 10, ал. 3 от ЗБАН), докато законопроекта предоставя тази власт на Научния съвет на НИМХ по едноличното предложение на генералния му директор. По този начин новата автономна научна организация придобива повече права за разпореждане от тези на Народното събрание, още повече, че законът определя имотите на НИМХ за публична държавна собственост, и като такива разпореждането с тях е недопустимо.

Предвид наличието на множество неизяснени въпроси и изложените по горе противоречия, предлагаме законовата регламентация да се прецизира както ПО отношението на собствеността, така и по отношение на академичната автономия на НИМХ.

5. Природо-математически факултет при Югозападен университет „Неофит Рилски“ (предложението е постъпило по ел. поща и чрез деловодната система с вх. № 0404-137/27.11.2019 г.)	<p>Като основно университетско звено, занимаващо се с научно-изследователска дейност в областта на климатологията, хидрологията и климатичните промени, считаме, че приемането на Закона за НИМХ в сегашния му вид няма да придае нужната полза за развитието на конкретни и висококачествени научни изследвания в България. Така разработен, текстът утвърждава монополната функция на НИМХ в събирането, обработката и разпространението на метеорологична информация. В предложения текст не се споменава сътрудничество с други научни институции, нито НИМХ се задължава по какъвто и да е начин да предоставя получаваната метеорологична информация за обществено ползване.</p> <p>Вече повече от 30 години НИМХ еднолично се разпорежда с метеорологичната информация, придобивана в държавната хидрометеорологична мрежа. Смятаме, че това е една крайно некоректна и обществено неполезна практика. Вместо да сложи край на този начин на действие, с подготвените текстове новият закон ще го утвърди на най-високо ниво. Предвижда се освен това и задължение към другите институции за безвъзмездно предоставяне на придобиваната от тях метеорологична информация на НИМХ. Тоест, не само че НИМХ не се ангажира да обнародва придобитата с обществени средства информация, но той трябва да има монопол и върху другите метеорологични данни!</p> <p>Във връзка с това ниеискаме да изразим неодобрението си към приемането на закона в настоящия му вид. Смятаме, че текстът трябва да претърпи значителни корекции, като особено държим и настояваме за следното:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Законово да се осигури поддържане на свободно достъпна за Българското общество Национална хидро-метеорологична база данни, както е в повечето страни по света. Да се предоставя безвъзмездно и без умишлени манипулации (изкривявания) актуална и архивна метеорологична информация за научни цели, при поискване от академични или научно-изследователски институции или обществени организации 2. Законово да се регламентира регулярното издаване и разпространение на метеорологични и хидрологични годишници и месечни бюлетини с подробни данни за всички станции в системата на НИМХ, както и на други издания в областта от страна на НИМХ. Да се задължи НИМХ да издава Годишници с метеорологични и хидрологични данни, които да са общодостъпни, както това е правено в годините до 1982, както и метеорологични справочници с обобщена информация на по-дълъг период от време. <p>Във връзка с това, по-конкретно предлагаме да се коригира основно член 6 от проектозакона, който понастоящем е предложен във вида:</p>	Приема се частично	Предложени са нови редакции на чл. 6 и на чл. 7 от законопроекта.
---	---	--------------------	---

		<p>Чл. 6. За изпълнение на националните и международни дейности на НИМХ всички държавни органи, публични организации и търговски дружества с държавно участие в капитала са длъжни да предоставят безвъзмездно и в пълен обем метеорологична наземна и радиолокационна информация, с която разполагат.</p> <p>Предлагаме текстът на чл. 6 да се замени със следния текст:</p> <p>„НИМХ е длъжен да предоставя безвъзмездно и в пълен обем метеорологична информация на всички държавни органи, публични организации и търговски дружества с държавно участие в капитала, както и на всички данъкоплатци в страната“.</p> <p>Предлагаме и допълнение към точка 8 от член 5 на Закона, регламентиращ функциите на НИМХ, като се допълни следното:</p> <p>„Регулярно издаване и разпространение на метеорологични и хидрологични годишници и бюлетини, както и на други издания в научната област“.</p> <p>Считаме, че е недопустимо една институция да монополизира метеорологичната информация, която се придобива чрез държавно финансиране, тоест, със средства от джоба на данъкоплатците!</p>	
6.	Колективно становище от институции, организации и частни лица (постъпило чрез деловодната система, вх. № 18-574/27.11.2019 г. и по електронна поща)	<p>Въз основа на редица съображения, част от които са изложени по-долу, предлагаме да бъдат направени съществени промени (отразени по-долу) по текстовете на проекта за Закон за НИМХ.</p> <p>Известно е, че хидро-метео-мониторинговата работа на НИМХ / НХММ се финансира от Държавния Бюджет на РБ, и тъй като хидрометеорологичните данни, натрупвани в процеса на тази работа имат характер на несекретна информация, те следва да бъдат свободно и безплатно достъпни в първично (необработено) състояние за всички данъкоплатци в тази Държава – институции, организации, граждани и други заинтересовани. Наред с това, НИМХ има задължение да издава хидрологични и метеорологични годишници, справочници и бюлетини, съдържащи съответни обработени данни от наблюденията, провеждани в рамките на НХММ.</p> <p>От 80-десетте години на миналия век НИМХ своеволно преустанови свободния достъп до произвежданите от НХММ хидрометеорологични данни и прекрати издаването на горепосочените справочно-информационни издания, позававайки се на свое вътрешно-институционално решение. По този начин НИМХ лиши българското общество от полагащата му се по право хидрометеорологична информация.</p> <p>През изтеклата 2019 година НИМХ напусна Българската Академия на Науките и се включи към структурата на Министерството на Образованието и Науката</p>	<p>Не се приема</p> <p>Изложените разсъждения, твърдения и предложения не са мотивирани от гледна точка на тяхната целесъобразност и законосъобразност. Не е ясен практически смисъл, който се преследва. Поставят се принципни въпроси, които не намират логически отговор и нямат упора в нормативната уредба. Част от твърденията са юридически, идеино и доктринално погрешни и неверни.</p>

(МОН). С този си акт НИМХ би следвало да заработи като Национална Хидрометеорологична Служба (НХМС) и да съсредоточи своята работа върху оперативни и информационни функции – хидрометеорологичен мониторинг, прогноза на времето и обезпечаване на обществото със съответни данни. Отделен е въпросът, че естественото място на НХМС е в Министерството на Околната Среда и Водите (МОСВ), и буди голямо недоумение причисляването на НИМХ към МОН.

В проекта на Закона е записано, че „всички държавни органи, публични организации и търговски дружества с държавно участие в капитала са длъжни да предоставят безвъзмездно и в пълен обем метеорологична наземна и радиолокационна информация, с която разполагат“ – вместо обратното, НИМХ да осигурява безвъзмездно всички данъкоплатци в тази държава с такава информация. Възниква простиран въпрос: защо обществото ще финансира, чрез Държавния бюджет, функционирането на НИМХ, след като няма да получава хидрометеорологични данни от него, а напротив – ще трябва да го снабдява със свои такива! Още редица подобни, будещи възмущение текстове, присъстват в проекто-Закона за НИМХ.

Въз основа на това, с настоящото бихме желали да приказим законотворящите органи да се запознаят с направените в Приложение 1 предложения за промени и да ги отразят в текстовете на Закона.

Чл. 1. *Създава се Национален институт по метеорология и хидрология (НИМХ).* Да се запише „Национална хидрометеорологична служба (НХМС)“, вместо „Национален институт по хидрология и метеорология (НИМХ)“

Основания: изложени са по-долу

Чл. 2. (1) *НИМХ е национална автономна научна организация в областите метеорология, хидрология и агрометеорология.*

1. Думата „агрометеорология“ да отпадне. Агрометеорологията е на по-ниско йерархично ниво от метеорологията и хидрологията – тя е част от метеорологията и следва да отпадне от изречението.

Думата „научна“ да отпадне.

След излизането си от БАН НИМХ има две основни функции – оперативна (да извършва оперативно мониториране и прогнозиране на метеорологични и хидрологични явления) и информационна (да обезпечава потребностите на обществото от хидро-метеорологична информация).

Думата „автономна“ да отпадне.
НИМХ в момента е на разпореждане на МОН. По-долу настояваме да стане на разпореждане на МОСВ.

Думите „НИМХ“ и „организация“ да отпаднат и да се добавят думите „, НХМС, хидро-метеорологична служба, оперативно мониториране и прогнозиране“ и чл.2 (1) да стане така:

„НХМС е национална хидро-метеорологична служба за оперативно мониториране и прогнозиране в областите метеорология и хидрология.“

Да отпадне целият текст на ал. 2 от чл. 2, тъй като съдържанието му се включва в (1) по-горе.

Чл. 2 ал. 2 *НИМХ е юридическо лице със статут на второстепенен разпоредител с бюджет към министъра на образованието и науката и съставя, изпълнява и отчита делегиран бюджет.*

Тематиката на НХМС противоречи на принадлежността му към МОН. НХМС тематично се свързва и причислява към тематиката на МОСВ и следва да бъде на разпореждане на МОСВ. Текстът да бъде променен така:

„(3)НХМС е със статут на структура към министъра на околната среда и водите.“

Чл. 3. *НИМХ осъществява своята дейност въз основа на Правилник за устройството и дейността, приет от Общото събрание на НИМХ.*

Текстът на чл.3 да стане така:

„НХМС осъществява своята дейност въз основа на Правилник за устройството и дейността си, приет от МОСВ“

Текстът на т.1 от чл. 4 да отпадне. Вместо него под т.1 да дойде текстът от т.2.“оперативни функции...“

Основания:

НХМС има като първа, приоритетна функция осъществяването на Национална оперативна и информационна дейност в областта на метеорологията и хидрологията.

Научно-изследователската дейност е приоритет на институтите от БАН, университетите и др. Научната дейност на НХМС следва да бъде само съпътстваща и произтичаща от необходимостта за поддържане на първокласна оперативна и информационна дейност.

По тази причина научната функция следва да отпадне от обхвата на основните функции на НХМС и да бъде включена по-долу към чл.5, като дейност,

обезпечаваща доброто ниво на двете основни функции на НИМХ - оперативна и информационна.

Точка 2 от чл. 4 да стане т.1, тъй като Националната оперативна функция е първият, основен приоритет на НХМС. Научната функция вече не е основен приоритет на НХМС. В противен случай изнасянето понастоящем на НИМХ извън БАН би се обезсмислило.

Научната функция на НХМС би следвало да отпадне и поради това, че се дублира със същата на др. научни институции и е разхищение Държавата да разходва парите на данъкоплатците за дублиращи се бюджетни дейности!

На мястото на сегашния текст по т.2. да бъде записано:

„2. Информационна функция, свързана с поддържане на Национална хидрометеорологична база данни, обезпечаваща потребностите на обществото от специализирана климатична, метеорологична и хидрологична информация.“

в чл. 5, ал. 1 „НИМХ“ да се замени с „НХМС“

Текстът на чл. 5, ал.2, да стане така:

(2) Националните дейности осигуряват хидро-метеорологично обслужване на Държавата и обществото, както следва:

в чл. 5, ал. 2, т.1 на „агрометеорологични“ е част от „метеорологични“ - да отпадне

текста на чл. 5, ал. 2, т. 2 да бъде допълнен и да стане така така: "2. контрол, обработка и общ анализ на информацията от хидро-метеорологичния мониторинг. Поддържане на свободно достъпна за Българското общество Национална хидро-метеорологична база данни.“

текста на чл. 5, ал. 2, т. 3 да се промени така:

"3. издаване на метеорологични, включително агрометеорологични, и хидрологични прогнози"

В чл. 5, ал. 2, Точки 5, 6 и 7 да се обединят и променят по следния начин:

„5.Научноизследователска дейност в областта на метеорологията и хидрологията - съвместно с висши училища и научни организации, с оглед поддържане на високо национално и международно ниво на основните функции – оперативна и информационна, на НХМС“.

в чл.5, ал.2, т. 8 текстът да бъде коригиран така:

Регулярно издаване и разпространение на метеорологични и хидрологични годишници и бюлетини, както и на други издания в областта.

чл. 5, ал. 2, т. 9 Този текст се преместен към текста по (2).

Основание: Този текст синтезира всички точки от (2)1-10.

чл. 5, ал. 2, т. 10 Текстът да бъде променен така:

„9. други функции и дейности, установени в нормативен акт или възложени от министъра на околната среда и водите.“

чл. 5, ал. 3, т. 3 Текстът да бъде променен така: Генериране на наблюдения, предоставящи качествена хидрометеорологична информация на заинтересованите потребители, за изследване на глобалните и регионалните изменения на климата, съгласно Рамковата конвенция на ООН по изменения на климата.

текста на чл. 6 следва да бъде променен така:

"НХМС е длъжен да предоставя безвъзмездно и в пълен обем метеорологична информация на всички държавни органи, публични организации и търговски дружества с държавно участие в капитала, както и на всички данъкоплатци в страната".

Основания:

НИМХ понастоящем е единствената национална институция, която има държавно бюджетирана функция и съответно задължение да генерира, и обезпечава обществото с хидро-метеорологична информация. Ако това е така, единствено НИМХ следва да има задължение да "предоставя безвъзмездно и в пълен обем изходна (сурова) метеорологична информация на всички" заинтересовани страни .

чл. 7, ал. 1 Да се запише „НХМС“, вместо „НИМХ“

Текстът на чл. 7, ал. 2 да бъде променен така:

„НХМС може да предоставя и възмездно оперативни и информационни услуги по заявка от физически и юридически лица при условия, по ред и по цени, определени с правила за хидрометеорологично обслужване, приети от Държавата.

Основания:

НИМХ не е частна, а държавно бюджетирана институция, поради което нейните цени за подобни услуги следва да бъдат Държавно, а не собствено определени.

Услугите на НХМС следва да съответстват на нейните функции, определени в чл.4 – оперативна и информационна функции. Научните експертизи и продукти не са оторизирани дейности на НХМС след излизането му от системата на БАН.

Към чл. 7, ал. 3 да се добави и следният текст:

„НХМС публикува в електронен и хартиен вариант и следните издания:

- ежемесечни хидрометеорологични бюлетини, обобщаващи съответната ситуация в страната през всеки изтекъл месец;
- метеорологични и хидрологични годишници, представящи съответни данни от всички станции на Националната Метеорологична и Хидрологична мрежа, за всяка изтекла година.

В чл. 7, ал. 4 Да се запише „НХМС“, вместо „НИМХ“

		<p>от чл. 8 до края на проекта на Закон навсякъде да се запише „НХМС“, вместо „НИМХ“</p> <p>В чл. 8, т. 1 да отпадне, тъй като НХМС няма научна, а оперативно-информационна функция;</p> <p>относно чл. 9, ал. 2 - Академичните длъжности и научните степени не се вземат под внимание, тъй като НХМС е оперативно-информационна, а не научна институция</p> <p>относно чл. 9, ал. 3 - Тази институция няма право да обучава докторанти, а само да приема на стаж такива от научни институции</p> <p>в чл. 12, т. 9 - Думите „научна апаратура“ и „научни съоръжения“ да се заменят с „апаратура и съоръжения за оперативна мониторингова и информационна дейност“</p> <p>чл.12, т. 10: месечните бюлетини и годишниците по метеорология и хидрология са задължителни национални издания; останалите печатни и електронни издания могат да бъдат предлагани от генералния директор.</p>		
7.	Гагов (предложение публикувано на Портала за обществени консултации)	<p>В така предложения законопроект има два много важни момента:</p> <p>Отбелязано в доклада на Министър Вълчев е, че прехвърлянето на НИМХ-БАН към МОН, извършено със Закона за държавния бюджет за 2019 г., параграф 1 от Преходните и заключителни разпоредби (оставям на страна конституционно съобразността на тази разпоредба), „води до постепенна загуба на капацитет в областта на метеорологията, хидрологията и агрометеорологията“. Радвам се, че министър Вълчев абсолютно правилно е оценил резултата от своите действия. Но вместо да се коригира, той задълбочава грешките си чрез новия проектозакон, който се надявам никога да не бъде приет.</p> <p>В самия закон, вън от общите „бла-бла-бла“, има един съществен момент, и той пак в стила на министър Вълчев е в Преходните и заключителни разпоредби. В параграф 6 от тях е казано: „... имотите по чл. 21 ал.2 се актуват като публична държавна собственост...“. А чл. 21 ал. 2 гласи: „Имотите, които НИМХ управлява, са публична държавна собственост“. Всъщност с тези две разпоредби в проектозакона, ако влязат в сила, ще се извърши пладнешки обир. Тези имоти са собственост на БАН. БАН е самостоятелно юридическо лице. Този текст в проектозакона ни повече, ни по-малко означава национализация на частна собственост, без зад това да стои никакъв обществен интерес. Дълги години ски-съоръженията на Витоша не работят, басейнът „Мария Луиза“ в Борисова градина в София не функционира. Имаме крещящ обществен интерес от извършване на национализация, но тя не се извършва. В случая на НИМХ цялата необходима инфраструктура за осигуряване на оперативната дейност на НИМХ се ползва безвъзмездно, независимо че е собственост на БАН, и няма никаква нужда от нейната национализация. Известни са частните интереси на</p>	Не се приема	Изложените разсъждения, твърдения и предложения не са мотивирани от гледна точка на тяхната целесъобразност и законосъобразност. Не е ясен практическият смисъл, който се преследва. Поставят се принципни въпроси, които не намират логически отговор и нямат опора в нормативната уредба. Част от твърденията са юридически, идеино и доктринално погрешни и неверни.

		<p>някои инвеститори към част от имотите на БАН, някои от които в момента се ползват от НИМХ. Смятам, че този проектозакон противоречи не само на Конституцията на страната, но и на морала. Допълнително могат да бъдат добавени десетки забележки към текста – тотална некомпетентност (например опита да се създаде на едно място метеорологична служба и научна организация, което по мое мнение и досега беше неправилно и не съществува почти никъде в Европа – може би с единственото изключение руския Гидрометцентър, който има и научни задачи). Ако трябва да се правят сериозни промени в дейността на НИМХ-МОН, то цялата оперативна дейност трябва да премине към Министерството на околната среда и водите или към Министерството на земеделието (както е в повечето страни в света) или към Министерството на от branата, както е например в Италия.</p> <p>В този вид законопроектът е непоправим. Затова предлагам неговото отхвърляне. Ако министър Вълчев много желает да създаде научен институт под шапката на своето министерство, нека си го създаде, но без да му вменява задълженията за оперативна дейност.</p>		
8.	Румяна Николова (предложение публикувано на Портала за обществени консултации)	<p>Този проекто-закон, който е изцяло насочен срещу Българската академия на науките, има две цели: 1) да създаде пречки за осъществяването на научна и научно-приложна дейност в областта на метеорологията, хидрологията и агрометеорологията в БАН, както и във всички институции извън НИМХ-МОН; 2) да отнеме законно притежавано от БАН имущество, което е практически противозаконна национализация.</p> <p>Според Преходните и заключителни разпоредби на проектозакона за НИМХ-МОН:</p> <p>„§ 1. (2) Имуществото, архивът, както и всички права и задължения, включително членствените правоотношения в национални, европейски и международни организации по метеорология и хидрология, и правото да обучава докторанти по акредитирани докторски програми на Националния институт по метеорология и хидрология по § 1 от Преходни и заключителни разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 2019 г. преминават към НИМХ по чл. 1.“</p> <p>През 1962 г. в състава на БАН са включени Управлението по хидрология и метеорология и Научноизследователският институт по хидрология и метеорология. През 1989 г. те са обединени в Институт по метеорология и хидрология, който през 1991 г. е преименуван на Национален институт по метеорология и хидрология. При последната реформа на БАН през 2010 г. в НИМХ е влят Институтът по водни проблеми. Всички тези институции и</p>	Не се приема	Съгласно мотивите към предложение № 3.

техните предшественици в продължение на повече от 100 години са извършвали наблюдения и са събириали данни, които се намират в архива на бившия НИМХ-БАН. Това е безценна информация, без която не могат да се извършват изследвания както за измененията на климата в България, така и за опасните метеорологични явления, които могат да застрашават националната сигурност. Според предлагания законопроект всички тези данни стават изключителна собственост на НИМХ-МОН, който може да ги предоставя на други научни и образователни организации срещу заплащане. Нещо повече, от години НИМХ предоставя тези данни в „modифициран“ – т.е. фалшифициран вид, което прави невъзможно използването им за каквото и да било анализи и изследвания. Предлаганият законопроект задълбочава и узаконява това безобразие.

Според Закона за БАН (ДВ бр. 85 от 15.10.1991 г.), БАН придобива в собственост стопанисваните от нея сгради, терени, машини, съоръжения, апаратура, книжен фонд, паричен фонд и други недвижими вещи. Отчуждаването на недвижимите имоти на Академията може да става само с решение на Народното събрание. Структурните звена на БАН, включително и НИМХ-БАН като звено в БАН, са ползвали и стопанисвали собствеността на Академията, но са притежавали само придобитите с лични средства или според дарение или завещание имоти. Прехвърлянето според предлагания законопроект в собственост на НИМХ-МОН на всички ползвани и стопанисвани от НИМХ-БАН имоти, е в пряко нарушение на Закона за БАН от 1991 г. и е поредният опит за удар срещу Академията.

Проектозаконът в този си вид противоречи на съществуващи закони и предлагам да бъде оттеглен от МОН или в случай, че МОН не може да признае грешките си, да бъде отхвърлен от Народното събрание.